

PROGRAM A DEMOKRATIKUS SZERBIÁÉRT

A G 17 Plusz kormányon kívüli szervezet elkészítette azoknak a gazdasági és alkotmányos-jogi reformoknak a programját, amelyekre az új hatalomnak szüksége lesz, ha győz a szeptemberi szövetségi parlamenti és elnökválasztásokon, hogy megkezdje a jugoszláv állam és társadalom demokratikus változásait. A csoport a programot csak azután kínálta fel a Szerbiai Demokratikus Ellenzéknek (SZDE), miután az egyesült és megállapodott a közös elnökjelölt személyében. A Szerbiai Demokratikus Ellenzéken belül tizennyolc párt és szövetség fogadta el a programot sajátjának. Megtette ezt az SZDE szövetségi elnökjelöltje, Vojislav Koštunica is. A programról a választási kampány idején véleményyt mondhat Szerbia minden polgára.

A program fordítása a Vreme című hetilap 2000. augusztus 19-ei számában megjelent szöveg alapján készült.

A DEMOKRATIKUS SZERBIÁÉRT

Mint Szerbia polgárai, egyszersmind népképviselő-jelöltek a nyilvánosság tudomására kívánjuk hozni, hogy amikor megválasztanak bennünket a képviselőházba, megszüntetjük a vezető személyek privilégiumait, véget vetünk a hatalom polgárok iránti mostoha viszonyulásának, és gyökeresen megváltoztatjuk az eddigi sikertelen állampolitikát.

A radikális változásokat önmagunkkal kezdjük. Ezzel a dokumentummal, amelyet teljes felelősséggel írunk alá, kötelezettséget vállalunk, hogy felújítjuk a polgárok állam iránti bizalmát, a közigazgatási szervezetekben és közintézményekben véget vetünk a korrupciónak, és együttesen átfogó változásokba kezdünk, azzal a céllal, hogy Szerbia elfoglalja egyenrangú helyét az európai államok közösségében.

Szerbia polgárainak a választások révén lehetőségük nyílik arra, hogy megváltoztassák a képviselőház és a kormány összetételét, és hogy megakadályozzák a nép pénzének további felelőtlen, törvénytelen tékozlását. Lehetőségünk van arra, hogy a mostani korrumpált politikusokat lecseréljük, és helyükbe igazi népképviselőket válasszunk. Az állam nem lehet tovább a dologkerülő és a bűnözők védelmezője, és nem szolgálhat parvánul az állami és a pártvezetők személyes gazdagodásához. Ehelyett olyan államot építünk, amelyik a szegényeket védelmezi, és hathatós támogatásban részesíti azokat, akik alkot-

nak és vállalkozói kezdeményezésekbe fognak, befektetnek, takarékoskodnak, tanulnak, és sikeresen fejlesztik hazánkat.

Polgárok, a mi 2000. évi választási győzelmünk csak az első lépés a fő cél – Szerbia demokratizálása és gazdasági megújítása felé. Ezért már most olyan programra kötelezzük el magunkat, amelyik tartalmazza azokat a határozatokat és törvényeket is, amelyeket Szerbia érdekében hozunk meg, rögtön azután, amint átvettük a köztársaságban a hatalmat.

AZ ÚJ KÉPVISELŐHÁZ ELSŐ NAPJA

Mi, parlamenti többséget alkotó, alulírott képviselőjelöltek, kötelezettséget vállalunk, hogy az újonnan választott képviselőház első ülésének első napján megszavazzuk a következő tíz aktust, hogy visszaállítsuk a polgároknak az államba és szerveibe vetett bizalmát.

ELŐSZÖR, nyilatkozatot fogadunk el az új alkotmány sürgős elkészítéséről, a jelenlegi alkotmányos káosz megszüntetése érdekében. Az új alkotmányos és törvényes megoldások össze lesznek hangolva a korszerű jogi és civilizációs szabványokkal, különösen az emberi szabadságok, a polgári és a kisebbségi jogok védelme, a parlamentarizmus, a hatalom felelőssége és a jog uralma terén. A nyilatkozat elismeri az állam decentralizálásának szükségét, különös tekintettel Szerbia területi felosztására, valamint Vajdaság és Kosovo-Metohija önállóságának érvényesítésére. Egyúttal előíranyozzuk a hatalmi szervek törvényes kötelezettségét, hogy hagyják abba a törvények szelektív és megkülönböztető alkalmazását. A törvények megfogalmazásában és a politika irányításában az lesz a vezérelvünk, hogy a polgároknak minden engedélyezett, amit a törvény kimondottan nem tilt, és hogy a hatalom és az állam számára tilos minden, amit a törvény világosan nem irányoz elő.

MÁSODSZOR, határozatot hozunk Crna Gora jelenlegi gazdasági és politikai zárlatának megszüntetéséről, és kötelezzük a legfőbb állami szerveket, hogy azonnal kezdjenek tárgyalásokat Crna Gora törvényesen megválasztott vezetőségével Szerbia és Crna Gora jövőbeni államközösségének jellegéről és funkcióiról.

HARMADSZOR, kötelezni fogjuk az új kormányt, hogy terjesszen konkrét intézkedési programot az ENSZ Biztonsági Tanácsa elé, amely lehetővé tenné az 1244. számú, Kosovóra vonatkozó határozat következetes alkalmazását, Szerbia területi egységének és sérthetlenségének megőrzését, Kosovo minden polgára számára biztosítaná a békés és biztonságos életet, és elősegítené az ország új, demokratikus intézményeibe való integrálódását. Nyomatékosan követeljük a KFOR (a nemzetközi békeerők) megjelenését követően elrabolt és megölt személyek kérdésének megoldását.

NEGYEDSZER, törvénnyel egyharmadára csökkentjük a minisztériumok számát, megszüntetünk minden „tárca nélküli” miniszteri posztot, és legfeljebb háromra korlátozzuk az alelnökök számát. Egyúttal határozatot hozunk a képviselőházi bizottságok és testületek számának egyharmadára való csökkentéséről, s a képviselőházi bizottságok és testületek alkalmazottai számának úgyszintén egyharmadára való csökkentéséről. A határozat ugyanakkor kötelezni fogja a képviselőházi bizottságokat és testületeket, hogy munkájukba kivétel nélkül a teljes nyilvánosságnak betekintése legyen.

ÖTÖDSZÖR, törvénnyel szabályozzuk, hogy a képviselőknek és a kormány tagjainak mandátumuk ideje alatt tilos a tisztségek halmozása. A kormány tagjai számára tilos lesz mandátumuk idején (magán-, társadalmi vagy állami) gazdasági vállalatokat irányítani. A népképviselők és a kormány tagjai csak egy-egy igazgató (ellenőrző) bizottsági tagságra jogosulnak valamely gazdasági, sport-, tudományos és más társadalmi szervezetben, de ezért a kötelezettségvállalásért nem részesülhetnek semmilyen juttatásban. A kormány minden tagja számára tilos lesz, hogy hivatali funkcióik végzésén kívül szolgálati gépjárműveket, eszközöket vagy az állami szolgálatok eszközeit használják.

HATODSZÖR, határozatot szavazunk meg, amellyel kötelezzük az új kormányt, hogy száz napon belül tárja az illetékes képviselőházi bizottságok elé az összes titkosrendőrségi dossziét, amelyet a polgárokról készítettek azok tudomása nélkül, kivéve azokat az eseteket, amikor erre az állami szerveknek a büntető eljárásokban a bűnözéssel való leszámolásához szükség van.

A különleges szolgálatok nem operatív értékű dokumentációja megőrzésre az állami levéltáraknak lesz átengedve. Külön törvénnyel lesz szabályozva, az európai szabványokkal összhangban, a polgárokkal kapcsolatos hivatalos nyilvántartás rendszere, az ország biztonsága és védelme vonatkozásában. A törvény végrehajtásának rendszeres politikai ellenőrzését az illetékes képviselőházi bizottság végzi majd.

HETEDSZER, olyan képviselőházi határozatot fogadtunk el, amely kötelez minden kormánytagot és minden népképviselőt, hogy a saját és szűkebb családja vagyoni állapotáról részletes áttekintést tegyen közzé hivatalba lépése, valamint tisztségének megszűnése napján. A népképviselők és a kormány tagjai kötelesek lesznek nyilvános nyilvántartásba venni azokat az ajándékokat és pénzbeli juttatásokat, amelyeket mandátumuk ideje alatt hivatalos látogatások, hivatalos találkozók és egyéb hivatali teendők ellátása alkalmával kapnak.

NYOLCADSZÖR, olyan határozatot hozunk, amellyel Szerbia Köztársaság Képviselőházától követeljük, hogy azonnal szüntesse meg azoknak a törvényeknek az alkalmazását, amelyek óriási kárt okoznak Szerbiának és polgárainak; helyezze hatályon kívül a tájékoztatásról szóló törvényt és az egyetemről szóló törvényt, és helyettük nyilvánítsa hatályossá az előző törvényeket, amelyek az újak meghozataláig lennének érvényben; szüntesse meg a „a megműveletlen földnek a földművesektől való elvételéről” és „az elnöki privilégiumokról” szóló törvényt; állítsa le a jelenlegi privatizációs törvény alkalmazását, a gyorsított eljárással történő változtatások meghozataláig. Azonnal megszűnik a határátlépési illeték.

KILENCEDSZER, kiválasztunk egy tekintélyes, független könyvvizsgáló céget, amelynek az lesz a feladata, hogy ellenőrizze a költségvetést, és alaposan átnézze a képviselőház és a kormány korábbi mandátumok idején végzett pénzügykezelését, és az esetleges nem célszerű kiadásokról, visszaélésekről, hűtlen kezeléssel és mértéktelen költségekről szóló adatokat nyilvánosságra hozza. Ennek a cégnek egyúttal javaslatot kell tennie, amelynek alapján a képviselőház és a kormány előírásokat hoz a maximális takarékoságról ezeknek a közintézményeknek az ügykezelésében (a gépjárműállomány ésszerűsítéséről, a reprezentációról, a kabinetek és más helyiségek felszerelése stb. tekintetében).

TIZEDSZER, a képviselőház független szakértői bizottságot alakít, amely felülvizsgálja és nyilvánosságra hozza azokat az érdemi dokumentumokat, hang- és filmfelvételeket, amelyeket a mostani hatalom titokban tartott, és amelyek Szerbia és Jugoszlávia bel- és külpolitikájának vezetésére vonatkoznak az 1987 és 2000 közötti időszakban, valamint azon vezető beosztású személyek által folytatott beszélgetéseknek és tárgyalásoknak a tartalmát, akik a nemzet sorsát meghatározták ebben az időszakban.

AZ ÚJ KORMÁNY ELSŐ SZÁZ NAPJA

Kötelezni fogjuk az új kormányt, hogy mandátumának első száz napja alatt bocsássa képviselőházi és nyilvános vitára a kulcsfontosságú rendszerbeli törvények javaslatát. A későbbiek során megnevezett mindegyik törvényjavaslat teljes egészében össze lesz hangolva az Európai Unió hatályos jogszabályaival, és a mi jogászaink, valamint közgazdászaink készítik el őket az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet és más releváns nemzetközi szervezetek szakértőivel együtt. A jelzett időszakban a képviselőház elé kerülnek a következő törvényjavaslatok:

A GAZDASÁGI REFORMOK TÖRVÉNYCSOMAGJA

Olyan törvényeket javasolnak majd, amelyek lehetővé teszik a pénzügyi rendszer azonnali reformját és az adórendszer reformjának megkezdését, ami magában foglalja a kiegyensúlyozott költségvetésről szóló törvény javaslatát is. Lényegesen megváltozik a jelenlegi privatizációs törvény. Törvényjavaslat készül a társadalmi gondoskodásról és a szegényeknek nyújtandó segélyről. Megváltozik a külkereskedelmi törvény, s lehetővé teszi a vámok jelentős csökkenését és kiegyenlítését.

KORRUPCIÓELLENES TÖRVÉNY

Ez a törvény drákói büntetést szab meg az állami, társadalmi és magán-pénzzel és -vagyonnal elkövetett visszaélések és malverzációk esetére. Külön büntetések lesznek előírva olyan cselekményekre, amelyeket köztisztviselők végzése közben hajtottak végre profit és más anyagi haszon megszerzése céljából. Határozat születik „a korrupció ellen küzdő országok csoportjához” való csatlakozásról. Becikkelyezésre kerül az Európa Tanácsnak a korrupcióra vonatkozó büntetőjogi és polgári jogi egyezménye. Ezen egyezmények alapján megfelelő változások történnek a hazai törvényhozásban.

TÖRVÉNY A KATONASÁGRÓL ÉS RENDŐRSÉGRŐL

Újra lesz fogalmazva a katonaság és a rendőrség szerepe. Az új törvények megakadályozzák a katonasággal és a rendőrséggel való visszaélést és a megtorlást, valamint, hogy ezek a szervezetek a polgárok alkotmányos jogai és szabadságai korlátozásának eszközei legyenek. Meg lesz akadályozva és súlyos büntetést von maga után mindenfajta félkatonai és állandó alakulat szervezése. A honvédelmi törvénnyel és a Jugoszláv Katonaságról szóló törvénnyel végre lesz hajtva a katonaság alapos átszervezése és ésszerűsítése, valamint hivatásossá tétele, korszerűsítése és az új katonai doktrína kidolgozása. Meg-

oldódik a katonaság stabil anyagi helyzetének és pénzellátásának kérdése. A rendőrség magasan képzett állami szakszolgálatá alakul át, s állománya képesítve lesz a bűnözés megakadályozására és a bűncselekmények elkövetőinek hatékony felderítésére, valamint a polgárok személyi és anyagi biztonságának fokozására. Ez a törvény bevezeti a rendőrség, különösen pedig az állambiztonsági szolgálat parlamenti ellenőrzését. Előirányozza majd a rendőrök anyagi helyzetének lényeges javítását, a polgárok biztonságával kapcsolatos növekvő felelősségükkel összhangban. A Köztársasági Képviselőháznak javasoljuk, hogy ezeket a változásokat építsék be a rendőrségről szóló köztársasági törvényekbe.

TÖRVÉNY A BÍRÓSÁGOKRÓL ÉS A BÍRÁKRÓL

Az alkotmány megváltoztatásával és külön törvénnyel teljesebbé válik a bíróságok függetlensége. Megváltozik a bírók előterjesztésének és megválasztásának rendszere. A bírói és a bírósági elnöki tisztségekre jelöltek listáját a bírósági főtanács véglegeseníti. A tanács tagjainak kétharmadát a legfelsőbb bíróság és kiemelkedő jogászprofesszorok, egyharmadát pedig a képviselőház képviselői alkotják majd. A bírósági főtanács beleegyezése nélkül, az alkotmánnyal összhangban, egyetlen bírót sem lehet felmenteni tisztsége alól. Törvény szabályozza a bíróságok költségvetésének önállóságát és a bírák anyagi helyzetének jelentős javítását. A köztársasági képviselőházak javaslatot kapnak, hogy törvényeiket hangolják össze ezekkel az elvekkel.

TÖRVÉNY AZ ÜGYÉSZSÉGRŐL

Egy új törvénnyel ugyanaz az előterjesztési, választási és felmentési rendszer lesz javasolva az ügyészek és helyetteseik tekintetében is, mint a bíráknál, önállóságuk újbóli érvényesülése és a politikai szervek mostani túlhangsúlyozott és közvetlen befolyásától való maximális önállósulásuk céljából. Kialakul az ügyészség munkája feletti parlamenti ellenőrzés, különösen a politikai bűncselekmények üldözése tekintetében.

BÜNTETŐTÖRVÉNY ÉS BÜNTETŐELJÁRÁSI TÖRVÉNY

Az új büntetőtörvénnyel elsősorban megszűnik a verbális (szóbeli) deliktum és a gondolatbeli bűncselekmény intézménye, amelyek a társadalom és az állam alapvető értékei helyett a hatalom képviselőit védik. A büntetőtörvény a demokratikus társadalom általánosan elfogadott jogi szabványaira támaszkodik.

Az új büntetőeljárás törvénnyel korszerű jogi szabványok kerülnek alkalmazásba ezen a területen. A büntetőeljárásban a figyelem az ember testi-lelki védelmére, valamint méltóságának megőrzésére összpontosul. Ezzel a törvénnyel, a JSZK alkotmányával és a nemzetközi jogi szabványokkal összhangban megszűnik a bírósági határozat nélküli rendőrségi fogva tartás, és érvényesül a fogva tartott személy joga arra, hogy védőügyvédje legyen a fogságba helyezés pillanatától kezdve.

TÖRVÉNY A TÁJÉKOZTATÁSRÓL

Az új tájékoztatási törvény rendezi a sajtószabadságra, a cenzúra minden formájának tilalmára és a polgárok azon jogára vonatkozó alkotmányos jogok és a nemzetközi szabványok érvényesítését, hogy szabadon kinyilvánítsák véleményüket és meggyőződésüket, valamint hogy nyilvánosan bírálják az állami szervek és a tisztségviselők munkáját. A sajtószabadság megsértése vagy az azzal való olyan visszaélés esetén, amelyekkel az alkotmánnyal ellentétben sérelem éri a polgárok magánéletét, méltóságát, becsületét és tekintélyét, csak a rendes bíróságok ítélezhetnek, az anyagi és az eljárási jogszabályok szigorú tiszteletben tartásával. Ilyen esetekben a közigazgatási és szabálysértési szervek nem ítélezhetnek. Törvény szabályozza majd az állami médiumok kötelezettségét, hogy párton kívüli szervként működjenek. Az állami médiumok igazgatóbizottságainak tagjait és igazgatóit a képviselőház választja meg.

TÖRVÉNY AZ EGYETEMRŐL

Szerbia Köztársaság Népképviselőháza felszólítást kap az egyetemről szóló új törvény meghozatalára. Az egyetem teljes autonómiához jut, és újból Szerbia létfontosságú intézménye lesz. Ez azt is jelenti, hogy kifejezett önállóságot kap a tanárok és az igazgatószervek megválasztásában, a tantervek és a tudományos kutatási programok meghozatalában, valamint a pénzeszközökkel való rendelkezésben. A rektor, a dékán, a tanárok és a munkatársak megválasztása az egyetemek és intézmények tudományos-oktatásügyi tanácsainak kizárólagos illetékességében lesz, s összetételükbe valamennyi munkaviszonyban levő tanár, munkatárs és kutató beletartozik. A kormány képviselői teljesen ki lesznek zárva a döntéshozatali folyamatból az egyetemen, és nem lesznek képviselve egyetlen vezető testületében sem. A politikai döntéssel kinevezett mostani dékánoknak az elmúlt időszakban a jelenlegi visszas törvény alapján, a korábbi tanárok elbocsátására és új tanárok és munkatársak felvételére vonatkozó minden határozata az új törvény alapján a tudományos-oktatásügyi tanácsok elé kerül felülvizsgálásra és hitelesítésre, az előírt eljárás szerint. Az oktatás és az egyetemi munka minőségének javítása érdekében az új törvénnyel előírja az anyagi helyzet jelentős javítását. A törvény lehetővé teszi az egyetem széles körű kapcsolatteremtését az oktatási és kutatási központokkal szerte a világban.

TÖRVÉNY A HELYI ÖNIGAZGATÁSRÓL

Szerbia Köztársaság Népképviselőházától külön határozat követeli majd meg a helyi öngazgatásról szóló törvény meghozatalát. Ezzel a törvénnyel érvényesül a hatalom hangsúlyozott decentralizálása. Pontosan el lesznek különítve a köztársaság és szerveinek illetékessége a helyi közösségek és szerveik öngazgatási jogaitól. A helyi közösségek ügyeit, az alkotmánnyal összhangban, teljesen önállóan, az állam hatalmi szerveinek beleszólása nélkül intézik, ami magában foglalja az illetékes állami szervek jogát az ügyintézés alkotmányosságának és törvényességének ellenőrzésére is. Az új törvény több közégmodellt vezet be, s ennek alapján az ipari és kulturális központoknak nagyobb fokú helyi öngazgatásuk lesz, és az állami szervek széles munkakörét látják

el, amelyeket a köztársaság törvénnyel rájuk ruház. Ez különösen Belgrádra, Újvidékre, Nišre, Kragujevacra és Prištinára vonatkozik. Az új törvény a megfizetési és a rendelkezési önállóság hangsúlyozása mellett szavatolja a helyi közösségek stabil pénzforrásait.

VÁLASZTÁSI TÖRVÉNYCSOMAG

Az új választási törvénnyel európai standardok és eljárások lesznek előírva a szabad és tisztességes választások megtartására, ami lehetővé teszi a parlamentarizmus fejlődését és a kormány, valamint a népképviselők munkája feletti társadalmi ellenőrzést. Ezzel lehetővé válik könnyű leváltásuk, ha nem a polgárok érdekében tevékenykednek. A választási rendszer a proporcionális (részarányos) modellen alapszik, amely teljes összhangot teremt a kapott szavazatok és a megszerzett képviselői, illetve bizottsági mandátumok száma között. Törvénnyel lesz szabályozva a választói névsor naprakész és pontos vezetése, amelyet egységesen és számítógépeken kell feldolgozni az egész országban. Megfelelő rendszer lesz létrehozva a szavazólapok nyomtatásának ellenőrzésére, a választásban résztvevők programja egyenrangúságának biztosítására a tájékoztatási eszközökben való bemutatásában, a szavazás törvényességének és az eredmények megállapításának hatékony ellenőrzésére, valamint a választási eljárások megfelelő törvényeszéki ellenőrzésére. Új törvény lesz előkészítve a politikai pártokról és a politikai pártok pénzeléséről, a demokratikus társadalmakban általánosan elfogadott szabványokkal összhangban. A köztársasági képviselőházaknak javasolva lesz, hogy a választási törvényeiket hangolják össze ezekkel az elvekkel.

AZ ÚJ KORMÁNY ELSŐ ÉVE

Jugoszlávia és Szerbia újbóli bekapcsolása a világba

* Az összes mérvadó nemzetközi intézetbe való bekapcsolódás, ami lehetővé teszi a büntetőintézkedések azonnali megszüntetését, ide értve a szankciók úgynevezett külső falát is.

* Szerbiának és Jugoszláviának a Délkelet-európai Stabilitási Paktumba való azonnali bekapcsolódása és a térségi donátori (adományozó) konferenciák által az újjáépítéshez, valamint az ország gazdasági felépüléséhez biztosított jelentős pénzüsszegekhez való hozzáférés.

* A tagságnak a legjelentősebb nemzetközi szervezetekben (a Nemzetközi Valutaalapban és a Világbankban) való megújítása, ami országunk számára lehetővé teszi a tőkepiacba való bekapcsolást, és feltételeket teremt a komoly külföldi befektetések számára, amelyek nélkül lehetetlen végrehajtani az ország gazdasági megújítását.

* A szukcesszió (jogutódlás) kérdésének a volt jugoszláv tagköztársaságokkal való gyors megoldása és ilyen alapon való megfelelő pénzüsszegek megszerzése.

* Az Európai Unióhoz való társult tagságról szóló tárgyalások megkezdése.

* Minden mérvadó regionális integrációhoz (térségi társuláshoz) való csatlakozás és szabad kereskedelem a kelet-európai országokkal.

* A gazdasági jogszabályoknak a korszerű nemzetközi szabványokhoz való idomítása.

RADIKÁLIS GAZDASÁGI REFORMOK

Az állami költségvetés kiegyensúlyozása és a pénzügyi reform kezdete

* Az állami jövedelmek növelése

– az adókulcsok jelentős csökkentése és az adófizetés elkerülésének megszüntetése (kisebb adókulcsok mellett az adóból származó jövedelmek nagyobb tömege valósul meg)

– az állami jövedelmek növelése az úgynevezett szürke gazdaság fogalmának legalizálása (törvényesítése) útján

– a jövedelem növekedése utáni forgalmi adó és az akcízok (fogyasztási adó, vám) megfizettetése alapján, azok után a termékek után, amelyeket az állam akarattal a „szürke gazdaság” övezetébe taszított (cigaretta, kávé, benzín...)

* Az állami kiadások csökkenése

– demilitarizálás/leszerelés (azoknak a kiadásoknak a csökkentése, amelyeket az országnak a nemzetközi környezettel való feszült viszonya okozott, és azoknak, amelyek a polgárok feletti represszióval/megtorlással kapcsolatosak)

– a közigazgatás ésszerűsítése a szükségtelen minisztériumok, állami gazdasági kamarák és a közfogyasztás más, nem hatékony költséghelyező formáinak a megszüntetése által; új prioritások (elsőségek) és szigorú fegyelmű bevezetése a költségvetési eszközök költésében (prioritások: egészségügy, oktatás, igazságügy, a munkanélküliek segítése, átképzése és újbóli alkalmazása, szociális védelem, kultúra, nyugdíjasok, a földművesek ösztönzése, megreformált rendőrség)

– az adórendszer radikális és azonnali leegyszerűsítése (csak néhány adókulcs fog létezni, a jelenlegitől eltérően, amely több mint 250 fajta adóformát ismer)

– az adóhivatali adminisztráció (közigazgatás) reformja és az adókodekx (adótörvénykönyv) meghozatala

– az adórendszer széles körű reformjának kezdete, a fölös érték megadóztatása érdekében

– a közkiadások feletti igazgatás reformja, ideértve a trezor (kincstár) és a közbeszerzések rendszerének felállítását

– az integrált számítógépes rendszer elemeinek bevetése az adózási politikába, elektromos regiszterkasszák bevezetése által

* Stabil pénz bevezetése

– 1. változat: hazai konvertibilis valuta kibocsátása, a fluktuáló (lebegő) valutaárfolyamra való áttérés mellett (amennyiben kezdettől fogva külföldről megfelelő devizatartalékok lesznek biztosítva, amelyek lehetővé tennék a központi bank számára az árfolyam védelmét)

– 2. változat: kétvalutás pénzügyi rendszer bevezetése, illetve a német márka forgalmának törvényesítése

* A pénzügyi rendszerbe vetett bizalom visszaszerzése és a bankok reformja

– a bankrendszernek a nemzetközi pénzügyi rendszerbe való teljes integrációja

– a hazai bankok reformjának kezdete és a nagy tekintélyű külföldi bankok szabad tevékenységének lehetővé tétele

– a lakosság iránti devizaadósság tényleges visszafizetésének kezdete és a hazai takarékoság felújítása

– a gazdaság és a lakosság hitelezése

– a kamatlábak adminisztratív alakításának azonnali megszüntetése és a piaci mércék érvényesítése

* Pénzügyi támogatás a makroökonómiai reformoknak

– makroökonómiai pénzügyi alap (a valuta stabilizálása és a költségvetési nehézségek áthidalása)

– közvetlen külföldi pénzügyi segély (az adományozók konferenciáin összegyűjtött pénz, a nemzetközi pénzügyesek kölcsöne), amivel az indulásnál lehetővé válna a kormány stabil működése a gazdasági reformok megvalósításában

– a közvetlenül külföldi befektetésekből befolyt pénzügyösszeg (az állami vagyon eladása a privatizációs folyamatban)

– a szürke gazdaság legalizálásából és a hazai takarékoság aktiválásából befolyt összegek, a devizaforgalom legalizálása és a bankrendszer reformja után

* Az árak liberalizálása (szabad alakulása)

– az árak adminisztratív alakulásának fokozatos megszüntetése

– a szegények szubvencionálása (pénzbeli támogatása/segélyezése), hogy az árak liberalizálásának szociális kihatásai csökkenjenek (ellenőrzött árakkal manapság szükségtelenül egyaránt védik a lakosság minden rétegét)

* A külföldi adósság átütetése

– az esedékes adósság törlesztése alkalmával megfelelő könnyítések követelése

– az adósság egy részének leírása

* A külkereskedelem liberalizálása

– minden áru behozatali és kiviteli kontingensének (keret) megszüntetése (kivéve a mezőgazdaságot) és ezek megfelelő vámszázalékkal való helyettesítése

– a vámszázalékok jelentős csökkentése és egyidejű kiegyenlítése, valamint az Európai Unió részéről megfelelő költségvetési kompenzációk (kárpótlás) juttatása

– az Európai Unióba való kiviteli előnyök biztosítása

– a szomszédos országokkal szembeni összes kereskedelmi korlát megszüntetése

– a kivitel jogi és adminisztratív szabályozásának liberalizálása

* Privatizáció

– a privatizációt viszonylag gyorsan kell elvégezni, a nagy késésünk miatt a tranzícióban (átmeneti szakaszban) levő országokhoz viszonyítva

– a magánosítás kötelező lesz

– a magánosítás transzparens (átlátható) kell hogy legyen

– a privatizáció túlnyomórészt az állami vagyon eladása útján történik, tekintettel a jelenlegi hatalmas közadósságra, amelyet ki kell fizetni

– a privatizációval a tőkepiacot kell ösztönözni

* Új mezőgazdasági politika

– abból a tényből kiindulva, hogy Szerbia természetesen kapcsolódik a mezőgazdasághoz, az állam gyökerestül megváltoztatja a földművesek iránti vi-

szonyt, és visszaszerzi bizalmukat, amelyet elvesztett, azáltal, hogy a jelenlegi rendszer megszegte a vállalt kötelezettségeket (az átvett mezőgazdasági termékekből származó adósság ki nem fizetése)

- a mezőgazdasági termelés gazdasági ösztönzése, a tisztességtelen külföldi versengéstől való egyidejű védelem mellett

- a szavatolt árak stabil rendszere, amely az alacsony piaci árak esetén a termelők számára lehetővé teszi a kompenzációt egy külön erre a célra létrehozott mezőgazdasági költségvetésből

- a mezőgazdaság hitelezése reális forrásokból (a kommerciális/kereskedelmi bankok hitelei, a mezőgazdasági termékeket feldolgozó és forgalmazó szervezetek befektetései, időszaki szerződés kötés, ártervezés, a vetések biztosításának programja), amelyek lehetővé teszik a mezőgazdasági termelőknek korszerű mezőgazdasági gépek és felszerelés beszerzését, az állatállomány felújítását és új technológiák bevezetését a termelésben

- * A polgárok szociális és egészségügyi biztonságának biztosítása

- a gyermekvédelmi alap átalakítása és lényeges erősítése, annak érdekében, hogy enyhüljön a natalitás kétségbeejtő csökkenése

- a polgárok legjobban veszélyeztetett kategóriáit (menekültek, munkanélküliek, nyugdíjasok, szegények) társadalmilag biztosítani kell a költségvetési nehézségek áthidalására létrehozott különleges alapról.